

використанню ресурсів та створюють сприятливе конкурентне середовище.

Малий бізнес створює можливості не тільки для розв'язання економічних, але й соціальних проблем, оскільки сприяє створенню додаткових робочих місць, а тим самим знижує рівень безробіття й соціальної напруги в регіоні. Цей сектор економіки відіграє досить значну роль у зміні психології суспільства і життєвих орієнтирів більшої частини населення, у формуванні "середнього класу", що є основою соціально-економічних реформ, гарантом демократичного розвитку країни. Малі підприємства є також значним джерелом надходжень до місцевих бюджетів [2].

Сильними сторонами Львівської області є її вигідне економіко-географічне розташування з ЄС. Також даний регіон має розвинуті інформаційно-комунікаційні технології, мережу наукових та освітніх закладів, здатність до швидкого розвитку, залучення інвестицій до ІТ сектору та можливості для розширення туристично-рекреаційної сфери.

Таким чином, аналіз особливостей підприємництва даної території підтверджує те, що розвиток бізнесу є найбільш перспективним напрямком структурного реформування економіки. Тому створення сприятливих умов для розвитку підприємництва, розробка гнучкої системи застосування фінансових механізмів, стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності, створення мережі ринкової інфраструктури та організація інформаційно-консультаційної підтримки є одними із головних завдань українського уряду.

Список використаної літератури:

1. Стратегія розвитку Львівської області на період до 2020 року [Електронний ресурс]. URL: http://dfrf.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm/2016/05/146_dod_Strategiya_2020.pdf
2. Економічний розвиток регіону на основі активізації підприємницької діяльності: [монографія] // За заг. ред. док. економ. наук, професора А. І. Ковальова. - Одеса: Атлант, 2014. - 178 с.

Молнар-Бабіля Джосія Імреївна,

к.х.н., доцент кафедри готельно-ресторанної справи,

Когут Діана Олександрівна,

студентка,

Мукачівського державного університету

ПРОБЛЕМАТИКА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах для будь-якого підприємства важливе, його стійке положення на ринку товарів і послуг, що визначаються рівнем конкурентоспроможності, яка пов'язана з рівнем ціни і рівнем якості продукції та послуг. Розвиток процесів інтеграції та глобалізації економіки обумовлює необхідність створення інтегрованих систем управління якістю на вітчизняних підприємствах, які використовують взаємопов'язану систему стандартів і мають конкурентні переваги для забезпечення якості.

Побудова, впровадження і сертифікація інтегрованої системи управління якістю наприклад продукції промислових підприємств надасть їм ряд конкурентних переваг та впевненість у такому рівні виробництва продукції та надання послуг, який відповідає вимогам міжнародних стандартів і зумовлюється гострою конкурентною боротьбою на внутрішньому і зовнішньому ринках.[1]

Використання систем управління за різноманітними стандартами на вітчизняних підприємствах було запроваджено нещодавно і тому потребує більш детального аналізу. Вітчизняні науковці та практики цьому питанню приділяють особливу увагу, серед них: Бобровський А.Л., Галушкіна Т.П., Кожушко Л.Ф., Лук'янічін В.О., Литвак .М., Скрипчук П.М., Потаї О.А., Посилкіна О.В., керівники крупних вітчизняних підприємств та інші. Однак досвід функціонування міжнародних стандартів на українських підприємствах ще незначний і потребує дослідження тих переваг, які приносили б реальну вигоду підприємствам у порівнянні із світовим досвідом.

Сьогодні серед вітчизняних підприємств стає актуальним питання побудови системи управління якістю та підтримки її в діючому стані. З метою зростання ступеня довіри та регламентації відносин між учасниками ринку були розроблені та впроваджені міжнародні стандарти, зокрема серії ISO 9000, ISO 14000, OHSAS 18000, SA 8000 та інші. У результаті впровадження міжнародних стандартів управління якістю продукції та послуг можна одержати суттєві переваги для підприємств країни, а саме: підвищення технологічності розробки систем управління якістю, впровадження і функціонування; створення єдиної гармонізованої структури менеджменту; зниження витрат на розробку, функціонування і сертифікацію систем; сполучення ряду процесів (планування, аналізу з боку керівництва, управління документацією, освіти, внутрішніх аудитів та 148н.); підвищення мобільності і більшої адаптації до мінливих умов; більша привабливість для споживачів, інвесторів та інших зацікавлених сторін; менші обсяги документації щодо створення систем тощо[3].

Сучасний стан справ в області управління якістю для підприємств України не можна визначити як задовільний. Розвиток експортних відносин показав, що продукція вітчизняних підприємств є неконкурентоспроможною на світовому ринку саме по якості. Зараз набуває особливого значення проблема розробки та впровадження дійових методів управління витратами на забезпечення якості продукції.

На сьогодні якість обслуговування наприклад в підприємствах індустрії гостинності України є об'єктом вивчення й аналізу, планування та управління як на рівні підприємства, так і на державному та міжрегіональному рівнях. Одним з основних методів державного контролю якості послуг їх є стандартизація та сертифікація.

Важливо для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних закладів гостинності на міжнародному ринку послуг гостинності є встановлення відповідності готельних тарифів до якісних характеристик послуг. Саме тому з метою стимулювання високої й стабільної якості готельних послуг необхідно забезпечити сталі відносини франчайзингу в готельному господарстві України, що сприятиме закріпленню високої якісної марки готельних послуг і позитивного

іміджу вітчизняних готельних підприємств та їх об'єднань.[2]

Отже, сьогодні немає ефективних систем управління якістю продукції, які б повністю забезпечували ефективність процесу управління якістю. Використання в практиці вітчизняних підприємств інтегрованих систем управління якістю дозволяє підвищити якість продукції, конкурентоспроможність підприємств за рахунок застосування системного і процесного підходів до управління підприємством. Також використання міжнародних стандартів надасть змогу вітчизняним підприємствам ідентифікувати сильні та слабкі сторони, провести порівняльну оцінку з узагальненими моделями, забезпечити основу для постійного поліпшення діяльності підприємства, провести заходи стосовно конкурентоспроможності та зовнішнього визнання.

Список використаної літератури:

1. Управління якістю продукції на підприємстві в умовах входження України в ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4617>

2. Проблема якості послуг на сучасному етапі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Economics/74111.doc.htm

3. Тенденції розвитку систем управління якістю підприємств України за рахунок впровадження світових стандартів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/81.pdf

Павлюх Богдан Богданович,
студент спеціальності «Облік і оподаткування»,
Кручак Людмила Володимирівна,
к.е.н., асистент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

РОЗВИТОК СФЕРИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Згідно показників державної служби статистики України кількість малих підприємств в Україні збільшилась на 16454 одиниць, а вклад їх в загальний обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) залишився незмінним(19,2%) [3]. Сучасний незадовільний стан малого підприємництва пояснюється рядом факторів, як регіонального так і загальнодержавного рівня. У зв'язку з цим, пошук шляхів щодо підвищення ефективності малого підприємництва в регіоні передбачає ретельне дослідження всіх можливостей та загроз, що стримують їх розвиток.

Проблеми впливу різноманітних факторів на розвиток підприємництва на макрорівні досліджувалися такими вітчизняними науковцями як: З. Варналій, Р. Лавриненко, Б. Бобиль, М. Крупка, Ю. Іванов, К. Петросянц, Є. Сахаров, В. Сизоненко, Н. Колесник, І. Неділько та інші [4].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>